

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลิกสูบบุหรี่ของผู้ที่เข้ารับบริการในคลินิกอดบุหรี่ ของโรงพยาบาลพระนารายณ์มหาราชจังหวัดลพบุรี

ศิริภัตสร กุลศรี¹

นายแพทย์ มาศ ไม้ประเสริฐ²

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล แรงจูงใจที่ทำให้อยากเลิกบุหรี่ของคนเข้ารับบริการในคลินิกอดบุหรี่ของโรงพยาบาลพระนารายณ์มหาราช จังหวัดลพบุรี เพื่อจะได้นำไปเป็นแนวทางในการวางแผนรณรงค์ ดูแล ควบคุม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่ของคนในชุมชน ซึ่งจะส่งผลต่อการมีสุขภาพดีของชุมชน โดยรวมวิธีวิจัยที่นำมาใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาโดยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามของผู้ที่เคยทำการศึกษา หรือวิจัยในเรื่องที่ใกล้เคียงกับการศึกษาครั้งนี้มาปรับปรุงให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา จากนั้นจึงเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เลือกแบบเฉพาะเจาะจงจากผู้มารับบริการในคลินิกอดบุหรี่ทุกคนของโรงพยาบาลพระนารายณ์มหาราช จังหวัดลพบุรี ตั้งแต่วันที่ 10 มกราคม 2557 ถึง 31 มีนาคม 2557 รวมทั้งสิ้นจำนวน 91 ราย แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์

ผลการศึกษารูปได้ว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเลิกสูบบุหรี่ ได้แก่ ระดับการศึกษา และอาชีพ ส่วนแรงจูงใจที่ทำให้อยากเลิกสูบบุหรี่คือต้องการลดค่าใช้จ่ายและต้องการทำความดีในโอกาสสำคัญ สำหรับสาเหตุที่ยังสูบบุหรี่อยู่ พบว่า บุหรี่มีราคาถูก หาซื้อง่าย การอยู่ในกลุ่มเพื่อนที่สูบบุหรี่ สูบบุหรี่เพื่อคลายเครียด และยังพบว่าการติดบุหรี่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการเลิกบุหรี่ การศึกษาในครั้งนี้จึงแสดงให้เห็นว่า ควรมีการส่งเสริมด้านการศึกษาให้แก่คนในชุมชน และมีการรณรงค์ให้เลิกสูบบุหรี่ทั้งใน โอกาสสำคัญ และวันอื่นๆ ทั่วไปอย่างต่อเนื่อง เพื่อช่วยลดจำนวนผู้ติดบุหรี่ต่อไปในอนาคต

คำสำคัญ: การเลิกสูบบุหรี่ คลินิกอดบุหรี่

¹ นักศึกษาลัทธิศาสตร์ วิทยาการชะลอวัยและฟื้นฟูสุขภาพ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

² ที่ปรึกษาภาคนิพนธ์หลัก

Abstract

This research is to study personal factors and inspirations which affect to smoking cessation of patients in the Smoking Cessation Clinic of Phranaraimaharat Hospital in Lopburi province in order to utilize as a guideline for strategy planning to support, control, prevent and solve the smoking problem in the community for the better public health.

The research methodology used in this study is descriptive research using the questionnaire developed from an existing questionnaires of the similar studies and researches founded previously, gathering data from 91 purposive samples who are the patients coming to Smoking Cessation Clinic of Phranaraimaharat Hospital in Lopburi province during January 10th to March 31st, 2014. The collected data has been analyzed using SPSS program; the descriptive statistics, Chi-square test and Fisher's exact test are used for analysis.

This study found that personal factors; education background and occupation are related to the intention of smoking cessation significantly at the 0.05 level. The reason of smoking is related to the intention of smoking cessation significantly at the 0.05 level. The inspirations to reduce expenditure and being a good person in special occasions are related to the intention of smoking cessation significantly at the 0.05 level. The results show that educational support and smoking cessation campaigns should be done continuously and seriously to help reducing the numbers of smoker in the future.

Keywords: Smoking Cessation, Smoking Cessation Clinic

บทนำ

การสูบบุหรี่เป็นสาเหตุสำคัญของการเสื่อมโทรมของระบบการทำงานต่างๆ ในร่างกาย ทำให้เกิดโรคที่คุกคามชีวิตอย่างน้อย 25 โรค ทั้งโรกระบบไหลเวียนโลหิต โรกระบบหัวใจ และหลอดเลือดในสมอง โรคระบบทางเดินหายใจที่สำคัญ ได้แก่ การเกิดภาวะหลอดลมอักเสบเรื้อรัง โรคถุงลมโป่งพอง การอักเสบของเนื้อเยื่อภายในปอด และโรกระบบประสาท ซึ่งโรคเหล่านี้สามารถป้องกัน หรือลดความรุนแรงลงได้ด้วยการเลิกสูบบุหรี่ (สหคต ปญญถาวร, 2550) นอกจากนั้นจะยังมีผลต่อสุขภาพของตัวผู้สูบบุหรี่โดยตรงแล้ว ควันบุหรี่ยังส่งผลกระทบต่อไปยังผู้ใกล้ชิดที่ต้องสูดดมควันบุหรี่ด้วย

องค์การอนามัยโลกระบุว่าทุกๆ 8 วินาที มีคนต้องเสียชีวิตจากการสูบบุหรี่ ผลการวิจัยนำเสนอข้อมูลว่า คนที่เริ่มสูบบุหรี่ในช่วงวัยรุ่น (ซึ่งมีมากกว่า 70 %) และสูบบุหรี่ต่อเนื่องเป็นระยะเวลา 2 ทศวรรษ หรือนานกว่า จะมีอายุสั้นกว่าผู้ที่ไม่สูบบุหรี่ถึง 20-25 ปี โดยนักวิจัยสหรัฐและอังกฤษ พบว่า คนที่สูบบุหรี่ทำให้ดีเอ็นเอของ Telomere ที่เกี่ยวกับการแก่ตัวมีกระบวนการเสื่อมเร็วขึ้นประมาณ 4.6 ปี

สำหรับประเทศไทยในปี 2552 คณะทำงานภาวะโรคและการบาดเจ็บที่เกิดจากพฤติกรรมสุขภาพ และปัจจัยเสี่ยง กระทรวงสาธารณสุขทำการศึกษา พบว่าคนไทยเสียชีวิตจากการสูบบุหรี่ จำนวน 48,244 คน เพิ่มขึ้นจากในปี 2547 ที่มีผู้เสียชีวิตจากการสูบบุหรี่เท่ากับ 41,183 คน และในการประชุมวิชาการ “บุหรี่กับสุขภาพแห่งชาติ” ครั้งที่ 11 นพ.สุรวิทย์ คนสมบูรณ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้กล่าวว่า “ประเทศไทยมีนโยบายควบคุมยาสูบที่ได้ชื่อว่าเข้มแข็ง และมีคนไทยเลิกสูบบุหรี่ไปแล้วไม่ต่ำกว่า 6 ล้านคน แต่กลับพบปัญหาที่น่าวิตก คือยอดรวมคนสูบบุหรี่ยังไม่ลดลง ซึ่งเราได้จากจำนวนคนไทยที่สูบบุหรี่ในปี 2554 ยังคงอยู่ที่ 13 ล้านคน จากจำนวนคนสูบบุหรี่ 12 ล้านคนเศษ เมื่อปี 2534

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่าแนวโน้มอัตราการสูบบุหรี่ของคนไทยยังคงสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความตั้งใจในการเลิกสูบบุหรี่ของคนที่มีความคิดหรือความตั้งใจที่จะเลิกบุหรี่ และกลุ่มที่เคยเลิกสูบบุหรี่แล้วไม่ประสบความสำเร็จแล้วกลับมาเข้าคลินิกเลิกสูบบุหรี่โดยเลือกทำการศึกษาจากผู้รับบริการทุกคนในคลินิกอดบุหรี่ของโรงพยาบาลพระนารายณ์มหาราช จ.ลพบุรี ทั้งนี้เพื่อนำผลการศึกษามาใช้ประโยชน์ในการดำเนินการป้องกันไม่ให้เกิดนักสูบบุหรี่ใหม่ และใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาการเลิกสูบบุหรี่ที่ไม่ประสบความสำเร็จอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ประวัติการสูบบุหรี่ เหตุผลของการสูบบุหรี่ เหตุผลของการมาคลินิกอดบุหรี่ ความตั้งใจของการเลิกสูบบุหรี่ แรงจูงใจที่ทำให้อยากเลิกบุหรี่ ความรู้และความคิดเห็นเกี่ยวกับพิษภัยและโทษของบุหรี่ของคนที่มาใช้บริการในคลินิกอดบุหรี่ของโรงพยาบาลพระนารายณ์มหาราช จ.ลพบุรี
2. เพื่อศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล และความตั้งใจในการเลิกสูบบุหรี่ของคนที่มาใช้บริการในคลินิกอดบุหรี่ของโรงพยาบาลพระนารายณ์มหาราช จ.ลพบุรี

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

Fishbein & Ajzen ได้เสนอทฤษฎี The Theory of Reasoned Action เพื่อทำนายพฤติกรรมมนุษย์ ทฤษฎีนี้ระบุถึงปัจจัยที่กำหนดความสอดคล้องของทัศนคติกับพฤติกรรม โดยเชื่อว่าบุคคลมีพฤติกรรมที่สอดคล้องกับเจตนาหรือความตั้งใจ

ส่วนคำว่าทัศนคติ (Attitude) ได้มีการบัญญัติไว้ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 อธิบายว่าหมายถึง ท่าที หรือความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เป็นพฤติกรรมทางด้านจิตใจ เป็นตัวกำหนดการแสดงออก และบุคลิกภาพบางประการของบุคคลที่บ่งบอกถึงลักษณะของอารมณ์ ความรู้สึก และค่านิยมในแต่ละบุคคล ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง การสร้าง หรือปลูกฝังทัศนคติที่ดีงาม จึงเป็นจุดมุ่งหมายสำคัญให้บุคคลมีพฤติกรรมที่เหมาะสม การปลูกฝังทัศนคติที่ดีงามต้องใช้เวลา และความพยายามในการจัดประสบการณ์และสิ่งแวดล้อม เพื่อการเรียนรู้ให้เกิดทัศนคติในแนวทางการศึกษาความคิด ความรู้สึก และทัศนคติซึ่งเป็นพฤติกรรมภายในส่วนที่เป็นนามธรรมซึ่งไม่สามารถวัดด้วยอุปกรณ์โดยตรง เครื่องมือที่ใช้จึงนิยมเป็นแบบทดสอบ แบบสอบถาม แบบสำรวจหรือแบบสังเกต

นอกจากนี้ยังมีนักจิตวิทยาได้ให้ความหมายของคำว่าแรงจูงใจไว้หลากหลายด้วยกัน โดยสรุปคือ เป็นสิ่งที่ผลักดันให้เกิดกระบวนการกระทำของบุคคลที่ทำให้เกิด ความตั้งใจกำหนดทิศทางพฤติกรรมตามความต้องการของบุคคลการเกิดแรงจูงใจนั้น เป็นภาวะของแรงขับหรือแรงกระตุ้นตามสภาพแล้วก่อให้เกิดพฤติกรรมออกมา นักจิตวิทยาได้พยายามแบ่งแรงจูงใจให้เห็นถึงความชัดเจนของลักษณะการเกิดได้ 2 ชนิด คือ แรงจูงใจทางสรีระ (Physiological Motivation) หรือเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า แรงจูงใจทางชีวภาพ (Biological Motivation) เป็นแรงจูงใจที่เกิดขึ้นเองภายในอินทรีย์ไม่ต้องอาศัยการเรียนรู้ แรงจูงใจเหล่านี้มาจากความต้องการที่จำเป็นต่อการมีชีวิตอยู่รอดของมนุษย์เกิดขึ้น เช่น ความหิว ความกระหาย ความต้องการทางเพศ และการหลีกเลี่ยงความเจ็บปวด เป็นต้น ส่วนอีกชนิดเรียกว่าแรงจูงใจทางสังคม (Social Motivation) เป็นแรงจูงใจที่เกิดจากการเรียนรู้และการเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับบุคคลในสังคมเป็นแรงจูงใจที่ไม่เกี่ยวกับระบบประสาท เช่น ความต้องการการยอมรับ ความต้องการความสำเร็จ ความต้องการพึ่งพา ความต้องการอำนาจ และความต้องการความเจริญก้าวหน้าในอาชีพ เป็นต้น

และจากการศึกษาทบทวนวรรณกรรมพบว่ามิงงานวิจัยหลายชิ้นที่ทำการศึกษเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ และการเลิกสูบบุหรี่ ซึ่งผลการวิจัยส่วนใหญ่พบว่าปัจจัยด้านความรู้พิษภัยบุหรี่ต่อสุขภาพ ความรักความห่วงใยต่อสุขภาพตนเอง และครอบครัว สภาพแวดล้อม สังคม เพื่อนฝูง คนใกล้ชิดและกฎของสังคมมีผลต่อความตั้งใจที่จะเลิกสูบบุหรี่

วิธีการศึกษา

วิธีการศึกษาใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลจากตัวอย่าง โดยการใช้แบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น โดยนำแบบสอบถามของผู้ที่เคยทำการศึกษาหรือวิจัยในเรื่องที่ใกล้เคียงกับผู้ศึกษาสนใจมาปรับปรุง จากนั้นเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยประสานงานกับผู้รับผิดชอบงานคลินิกอดบุหรี่ของโรงพยาบาลพระนารายณ์มหาราช จ. ลพบุรี เพื่อขอความร่วมมือในการเข้าไปเก็บข้อมูลในคลินิกอดบุหรี่ แล้วดำเนินการเก็บแบบสอบถามที่คลินิกอดบุหรี่ โรงพยาบาลสมเด็จพระนารายณ์ จ. ลพบุรี ตั้งแต่วันที่ 10 มกราคม 2557 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2557 จากนั้นนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ผู้ศึกษาทำการศึกษาในครั้งนี้เป็นการเลือกแบบเฉพาะเจาะจงจากผู้ที่มีรับบริการในคลินิกอดบุหรี่ทุกคนของโรงพยาบาลพระนารายณ์มหาราช จ.ลพบุรี โดยดำเนินการเก็บข้อมูลที่คลินิกอดบุหรี่โรงพยาบาลสมเด็จพระนารายณ์ จ.ลพบุรี ตั้งแต่วันที่ 10 มกราคม 2557 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2557

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น โดยนำแบบสอบถามของผู้ที่เคยทำการศึกษาหรือวิจัยในเรื่องที่ใกล้เคียงกับผู้ศึกษาสนใจมาปรับปรุงแล้วนำไปให้ผู้ชำนาญการด้านเนื้อหาอย่างน้อย 3 คน พิจารณาตัดสินว่าแบบสอบถามนั้นครบถ้วน ตรงตามเนื้อหาแล้วนำไปทดลองใช้กับกลุ่มใกล้เคียงกัน แล้วนำคำตอบมาพิจารณาเกี่ยวกับการเข้าใจคำถาม การแปลความหมายของข้อความ วิธีการตอบ ความชัดเจนของคำชี้แจง ปฏิบัติการที่มีต่อคำถาม แล้วนำมาวิเคราะห์และแก้ไขให้สมบูรณ์แล้วจึงนำไปใช้จริง

แบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น ประกอบด้วยเนื้อหา 7 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 ประวัติการสูบบุหรี่

ส่วนที่ 3 เหตุผลของการสูบบุหรี่

ส่วนที่ 4 เหตุผลของการมาคลินิกอดสูบบุหรี่

ส่วนที่ 5 ความตั้งใจในการเลิกสูบบุหรี่

ส่วนที่ 6 แรงจูงใจที่ทำให้อยากเลิกสูบบุหรี่

ส่วนที่ 7 ความรู้และความคิดเห็นเกี่ยวกับโทษและพิษภัยของบุหรี่

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 – 7 อันได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ประวัติการสูบบุหรี่ เหตุผลของการสูบบุหรี่ เหตุผลของการมาคลินิกอดบุหรี่ ความตั้งใจในการเลิกสูบบุหรี่ แรงจูงใจที่ทำให้อยากเลิกบุหรี่ ความรู้ และความคิดเห็นเกี่ยวกับโทษและพิษภัยของบุหรี่ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าเฉลี่ย

ส่วนการหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยการสูบบุหรี่ เหตุผลของการสูบบุหรี่ เหตุผลของการมาคลินิกอดสูบบุหรี่ แรงจูงใจที่ทำให้อยากเลิกสูบบุหรี่ ความรู้และความคิดเห็นเกี่ยวกับโทษและพิษภัยของบุหรี่ กับความตั้งใจในการเลิกสูบบุหรี่ ทดสอบด้วยสถิติไคว์สแควร์ (Chi-Square test) และฟิชเชอร์ (Fisher's Exact Test)

ผลการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุอยู่ในช่วง 21-30 ปี มีสถานภาพสมรส จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา มีอาชีพรับจ้าง มีรายได้อยู่ระหว่าง 5,001-10,000 บาท ไม่มีโรคประจำตัว เริ่มสูบบุหรี่ครั้งแรกเมื่อมีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 21.46 ปี มีระยะเวลาการสูบบุหรี่ยาวนานเฉลี่ย 14.94 ปี สูบบุหรี่เป็นบางครั้ง (1-2 วัน/สัปดาห์) เลิกสูบบุหรี่ที่ผลิตในประเทศไทย สาเหตุของการเริ่มสูบบุหรี่คือเพื่อคลายเครียด ไม่มีคนใกล้ชิดที่สูบบุหรี่ เลิกบุหรี่จากยี่ห้อ ยังสูบบุหรี่อยู่เพื่อคลายเครียด มาคลินิกอดบุหรี่เพราะพยายามเลิกเองไม่สำเร็จ เลิกบุหรี่ได้ยาวนานที่สุดน้อยกว่า 31 วัน สื่อโฆษณาที่มีผลต่อการคิดเลิกสูบบุหรี่มากที่สุดคือสื่อโฆษณาข้างซองบุหรี่ และมั่นใจว่าจะเลิกสูบบุหรี่ได้

ค่าสถิติและผลทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจเลิกสูบบุหรี่อย่างมีนัยสำคัญได้แก่ ปัจจัยด้านระดับการศึกษา และอาชีพ ดังปรากฏผลในตารางที่ 1 และ 2

ตารางที่ 1 ค่าสถิติทดสอบ Fisher's Exact test ระหว่างระดับการศึกษากับความตั้งใจเลิกสูบบุหรี่

ระดับการศึกษา	ความตั้งใจเลิกบุหรี่			Fisher's Exact test
	ตั้งใจเลิก	ตั้งใจเลิกมาก/อย่างมุ่งมั่น	รวม	p-value
ไม่ได้เรียน/ประถม/ มัธยมศึกษา	33	35	68	0.005
สูงกว่ามัธยมศึกษา	13	10	23	
รวม	46	45	91	

ตารางที่ 2 ค่าสถิติทดสอบไคสแควร์ระหว่างอาชีพกับความตั้งใจเลิกสูบบุหรี่

อาชีพ	ความตั้งใจเลิกบุหรี่			χ^2	p-value
	ตั้งใจเลิก	ตั้งใจเลิกมาก/อย่างมุ่งมั่น	รวม		
ว่างงาน/เกษียณกรรม	18	8	26	10.878	.012
ค้าขาย	6	11	17		
รับจ้าง	18	13	31		
รัฐวิสาหกิจ/ข้าราชการ	4	13	17		
รวม	46	45	91		

ส่วนการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจที่ทำให้อยากเลิกสูบบุหรี่กับความตั้งใจเลิกสูบบุหรี่ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าแรงจูงใจอื่น (ต้องการลดค่าใช้จ่าย และต้องการทำความดีในโอกาสสำคัญ) มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจเลิกสูบบุหรี่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังปรากฏผลในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าสถิติทดสอบไคสแควร์ (Chi-square test) และ Fisher's Exact test แรงจูงใจที่ทำให้อยากเลิกสูบบุหรี่กับความตั้งใจเลิกสูบบุหรี่

แรงจูงใจ	ความตั้งใจเลิกบุหรี่			Fisher's Exact test
	ตั้งใจเลิก	ตั้งใจเลิกมาก/อย่างมุ่งมั่น	รวม	p-value
ด้านสุขภาพ				
น้อย/ปานกลาง	2	3	5	0.677
มาก	44	42	86	
รวม	46	45	91	
จากคนรอบข้าง				
น้อยมาก/น้อย	30	22	52	0.141
มาก/มากที่สุด	16	23	39	
รวม	46	45	91	
สื่อ				
น้อย/ปานกลาง	14	8	22	0.221
มาก	32	37	69	

รวม	46	45	91		
				χ^2	p-value
มาตรการทางสังคม					
น้อย	4	9	13	3.201	0.202
ปานกลาง	8	10	18		
มาก	34	26	31		
รวม	46	45	91		

ตารางที่ 3 (ต่อ)

แรงจูงใจ	ความตั้งใจเลิกบุหรี่			Fisher's Exact test p-value
	ตั้งใจเลิก	ตั้งใจเลิกมาก/อย่างมุ่งมั่น	รวม	
อื่นๆ				
ไม่มีแรงจูงใจ/มีแรงจูงใจ				
น้อย	17	7	24	.031
แรงจูงใจมาก	29	38	67	
รวม	46	45	91	

อภิปรายผลการศึกษา

ผลการศึกษาวิจัยที่มีผลต่อความตั้งใจในการเลิกสูบบุหรี่ของคนที่ได้รับบริการในคลินิกอดบุหรี่ของโรงพยาบาลพระนารายณ์มหาราช จ.ลพบุรี ผู้วิจัยได้อภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ และสมมติฐานการศึกษา ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจ ในการเลิกสูบบุหรี่ ได้แก่ ระดับการศึกษาและอาชีพ มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจเลิกสูบบุหรี่ อาจเนื่องมาจากความตั้งใจในการเลิกสูบบุหรี่ เป็นการวัดความรู้สึกต่อพฤติกรรมที่จะกระทำ เมื่อได้ตัดสินใจว่าการสูบบุหรี่เป็นสิ่งที่ดี หรือ ไม่ดี ซึ่งการที่บุคคลจะตัดสินใจว่าการกระทำใดดี หรือ ไม่ดี ก็ขึ้นอยู่กับความรู้เป็นองค์ประกอบ โดยความรู้ก็จะได้รับมาจากการศึกษา จึงแสดงออกมาในเชิงความสัมพันธ์ว่าการศึกษามีความสัมพันธ์กับความตั้งใจเลิกบุหรี่ ซึ่งเชื่อมโยงกับอาชีพที่ทำได้

2. สำหรับสาเหตุที่ยังสูบบุหรี่อยู่ พบว่าการที่บุหรี่มีราคาถูก หาซื้อง่าย การอยู่ในกลุ่มเพื่อนที่สูบบุหรี่ สูบบุหรี่เพื่อคลายเครียด และมีการติดบุหรี่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจเลิกสูบบุหรี่นั้นอาจอธิบายได้ว่าลักษณะทางสังคม สิ่งแวดล้อม และภาวะทางอารมณ์ ล้วนมีผลต่อการเลือกที่จะสูบบุหรี่ หรือเลิกบุหรี่ก็ได้ คือถ้าสภาพแวดล้อมเป็นไปในทางสนับสนุนให้สูบบุหรี่ก็เป็นการยากที่จะเลิกความตั้งใจในการเลิกสูบบุหรี่นั่นเอง

3. แรงจูงใจอื่น (ต้องการลดค่าใช้จ่าย และต้องการทำความดีในโอกาสสำคัญ) มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจเลิกสูบบุหรี่ เนื่องจากเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้สูบบุหรี่เองเป็นหลัก เช่น ต้องการลดค่าใช้จ่าย ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้สูบบุหรี่โดยตรงจึงมีแรงจูงใจค่อนข้างสูง เมื่อมีแรงจูงใจมากก็จะมีผลให้มีความตั้งใจเลิกสูบบุหรี่มากขึ้นตามไปด้วย

บรรณานุกรม

- กิตติพงษ์ ทองเหลือ. (2550). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการสูบบุหรี่ของนักเรียนชายระดับอาชีวศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม. วิทยานิพนธ์, วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จรัมพร มลโมลี. (2548) ความรู้เกี่ยวกับการสูบบุหรี่ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านมะขามเฒ่า (เปรมประชารัฐวิทยา) ตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา. การศึกษาค้นคว้าอิสระ, สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ใจชื่น ตะเกาพงษ์. (2550). พฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนักเรียนในช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน. ปรินญานิพนธ์, สาขาวิชาสุขภาพศึกษา, คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ผ่องศรี ศรีมรดก. (2551). การใช้รูปแบบการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อการควบคุมยาสูบในงานประจำโรงพยาบาล. นนทบุรี: เครือข่ายพยาบาลเพื่อการควบคุมยาสูบฯ สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย.
- ศรีณญา เบญจกุล, มณฑา เก่งการพานิช, ลักษณ์า เต็มศิริกุลชัย. (2549). เอกสารประกอบการประชุมวิชาการสูบบุหรี่กับสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ 5 “เรื่อง รวมพลังประชาคม ขจัดภัยบุหรี่” สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) กรุงเทพฯ: เจริญดีมั่นคงการพิมพ์.
- Fishbein, M., & Ajzen, I. (1975). *Belief, Attitude, Intention and Behavior*. Massachusetts: Addison – Wesley.
- Gibson, J. (2000). *Organizations, Behavior, Structure, Processes (9th ed.)*. New York: Mc Graw -Hill.
- Remmer, V. P. (1996). *Introduction to Psychology*. New York: McGraw-Hill.
- Schermerhorn, J. R. (2000). *Management (7th ed)*. New York: John Wiley & Sons.

<http://people.umass.edu/aizen/f&a1975.html> สืบค้นเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2556